

Lagstiftning och krav som tillämpas på eldrivna förflyttningshjälpmedel

Marknaden för eldrivna förflyttningshjälpmedel är under ständig förändring. Det kommer ut nya typer av fortskaffningsmedel på marknaden i takt med att de gamla modellerna försvinner. Lagstiftningen som tillämpas på eldrivna förflyttningshjälpmedel och kraven som ställs på dem beror på respektive fortskaffningsmedels egenskaper så att det till och med kan tillämpas olika lagstiftning på olika modeller inom samma kategori av fortskaffningsmedel.

Avsikten med detta informationsmaterial är att hjälpa dem som importerar och säljer elektriska förflyttningsmedel att känna igen lagstiftningen och kraven som tillämpas på de olika typerna av fortskaffningsmedel och på så sätt säkerställa att fortskaffningsmedlen är säkra och uppfyller kraven.

Eldrivna förflyttningshjälpmedel delas grovt in i förflyttningshjälpmedel som stöder/ersätter förflyttning till fots, lätta elfordon och elassisterade eller motoriserade cyklar. Kategorierna särskiljs i regel utgående från fordonets topphastighet och maximala effekt.

- **Hjälpmedel som stöder eller ersätter förflyttning till fots** är fordon vars **topphastighet är högst 15 km/h** och vars maximala effekt är högst 1 kW. Exempel på sådana fortskaffningsmedel är till exempel balansskotrar, lättare elsparkcyklar och andra lätta färdmedel.
- **Lätta elfordon** är fortskaffningsmedel, vars topphastighet **är över 15 km/h, men högst 25 km/h** och vars maxeffekt är 1 kW. Sådana fordon kan till exempel vara eldrivna sparkcyklar, balansskotrar och skateboardar.
- Den högsta tillåtna assistanseffekten för **elassisterade cyklar** är 250 W och maxhastigheten med elassistans är 25 km/h. Man måste trampa för att få elassistans.
- Den högsta tillåtna motoreffekten för **motoriserade cyklar** (i kategorin L1e-A) är 1 kW och maxhastigheten med elassistans är 25 km/h. Man behöver inte trampa för att få elassistans.
- **Elassisterade eller motoriserade cyklar med en maxhastighet på över 25 km/h** är inte trafikdugliga cyklar. De ska registreras som mopeder om det med tanke på fortskaffningsmedlets egenskaper är möjligt. I praktiken betyder detta att fortskaffningsmedlet ska ha typgodkänts som moped.

Utöver de ovan nämnda finns också kategorin **övriga eldrivna fordon** till vilka hör fortskaffningsmedel som motsvarar de två första grupperna (t.ex. eldrivna longboardar, stora elskotrar), men vars topphastighet överskrider 25 km/h. För fortskaffningsmedlen i den här kategorin är det viktigt att beakta att dessa inte får användas i vägtrafik och de inte heller missvisande får marknadsföras som lämpliga för användning i vägtrafik. I vägtrafiklagen avses med väg såsom allmän benämning allmän och enskild väg, gata, byggnadsplaneväg, snöskoterled och torg samt annat område som är avsett för allmän trafik eller allmänt används för trafik, som till exempel cykelväg eller landsväg. De allmänna kraven i fordonslagen tillämpas på fortskaffningsmedlen. Den behöriga myndigheten är Transport- och kommunikationsverket Traficom.

Det finns vissa undantag till det ovan nämnda. Till exempel, om förflyttningshjälpmedlet används för att kompensera användarens nedsatta rörlighet kan man tillämpa lagen om produkter och utrustning för hälso- och sjukvård (629/2010).

Närmare uppgifter finns på Tukes och Traficoms webbsidor:

Tukes: [Krav som gäller maskiner](#)

Traficom: [Traficom elektriska förflyttningshjälpmedel](#)

BILAGA Tabell Elektriska förflyttningshjälpmedel

	Förflyttningshjälpmedel som stöder/ersätter förflyttning till fots	Lätta elfordon	Cyklar	
			Elassisterad cykel	Motoriserad cykel (L1e-A)
Exempel på fordon:	 Balansskotrar, elsparkcyklar, elskateboardar, elrullskridskor, eldrivna snöskotrar	 Balansskotrar, elsparkcyklar, elskateboardar	 Elassisterade och motoriserade cyklar	
Myndighet som utövar marknads-tillsyn:	TUKES	TRAFICOM	TRAFICOM	
Primära rättsregler	Maskindirektivet (2006/42/EG) Förordningen om maskiners säkerhet (400/2008)	Maskindirektivet (2006/42/EG) Förordningen om maskiners säkerhet (400/2008) Fordonslagen (1090/2002)	Maskindirektivet (2006/42/EG) Förordningen om maskiners säkerhet (400/2008) Fordonslagen (1090/2002)	Fordonslagen (1090/2002) EU-förordning 168/2013
Maxhastighet och maxeffekt	15 km/h och 1 kW	16-25 km/h och 1 kW	25 km/h och 250 W	25 km/h och 1 kW
Andra krav:	² Sadelns höjd i 2-hjuliga fordon max. 440 mm	² Sadelns höjd i 2-hjuliga fordon max. 440 mm	Man måste trampa för att få elassistans. Motorns effekt upphör vid hastigheter över 25 km/h.	Man behöver inte trampa för att få elassistans. Gashandtag är tillåtna. Motorns effekt upphör vid hastigheter över 25 km/h.
Krav på lyktor, reflex samt ljudsignaler:		Körbelysning, reflex baktill (ska användas i mörker eller skymning, båda får vara direkt fästa på föraren), ljudsignalanordning.	Körbelysning (ska användas i mörker eller skymning, får vara fästa på föraren), reflexer framtill, på sidorna och baktill, ljudsignalanordning Typgodkända fordon av kategorin L1e-A ska dessutom ha en röd baklykta	
Storlekskrav:		Bredd högst 0,8 m	Bredd högst: Tvåhjulning 0,8 m Flerhjulning 1,25 m	Bredd högst: 1,0 m
¹ Utsläppande på marknaden:	Teknisk dokumentation, försäkrans om överensstämmelse med kraven (dvs. en redogörelse för vilka bestämmelser som fordonet följer), CE-märkning	Teknisk dokumentation, försäkrans om överensstämmelse med kraven (dvs. en redogörelse för vilka bestämmelser som fordonet följer), CE-märkning	Teknisk dokumentation, försäkrans om överensstämmelse med kraven (dvs. en redogörelse för vilka bestämmelser som fordonet följer), CE-märkning	³ Krav på typgodkännande
Försäkring och registrering:	Trafikförsäkring om vikten är över 25 kg eller hastigheten är över 25 km/h. Inga krav på registrering eller körkort	Trafikförsäkring om vikten är över 25 kg eller hastigheten är över 25 km/h. Inga krav på registrering eller körkort	Inga krav på försäkring, registrering eller körkort	Trafikförsäkring om vikten är över 25 kg eller hastigheten är över 25 km/h. Inga krav på registrering eller körkort
Trafikregler som ska tillämpas:	Fordonet får framföras på trottoar i gångfart och på cykelväg tillämpas trafikreglerna för cyklist.	Framförs i regel på cykelväg enligt trafikreglerna för cyklist. Självbalanserande fordon får framföras på trottoar i gångfart.	På cykelväg, enligt trafikreglerna för cyklist.	

¹Utsläppande på marknaden: Författningar som eventuellt berörs: maskindirektivet, lågspänningsdirektivet, EMC-direktivet, RoHS-direktivet, direktivet om medicintekniska produkter, fordonslagen 1090/2002, EU-förordning 168/2013, Traficoms föreskrift TRAFI/147282/03.04.03.00/2018, Statsrådets förordning 1270/2014.

² Gräns för maximal sadelhöjd: Det här får man bara avvika från om fordonet är utanför tillämpningsområdet som avses i EU-förordning 168/2013 (som till exempel självbalanserande fordon eller fordon som utslutande är avsedda att användas av personer med fysiska funktionshinder eller fordon som främst är avsedda för bruk i terräng eller för färd på obelagda ytor).

³ Typgodkännande enligt EU-förordning 168/2013. För fordon av kategori L1e-A som tillverkats som den enda av sitt slag krävs inget typgodkännande.

Övrigt att beakta:

- Om fordonets maxhastighet överskrider 25 km/h och maxeffekten är över 1 kW (t.ex. effektivare elsparkcykel, longboard eller elskoter), kan fordonet inte vara ett förflyttningshjälpmedel som stöder förflyttning till fots eller ett lätt elfordon. Om man vill använda ett sådant fordon i trafiken måste det vara godkänt i en lämplig fordonskategori, t.ex. som moped (L1e-B) i EU-förordning 168/2003. Då har produkten också krav på typgodkännande, försäkring och registrering samt omfattas av körkortsbestämmelserna.
- Fordon är inget lätt elfordon om det är typgodkänt som fordon i kategori L (mopeder, motorcyklar, lätta fyrhjulningar...) i EU-förordning 168/2013.
- Fordonet är inte lämpligt för användning i vägtrafiken om det inte hör till någon av fordonskategorierna som definieras i fordonslagen eller i EU-förordning 168/2013.